

Задішовицькі надри

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛІСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

№ 14 (253) Понеділок, 16 травня 1949 р. Ціна 20 к.

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА

9 травня 1945 року.

Ніколи історія не забуде цього прекрасного весняного дня. Чотири роки тому народи нашої Батьківщини почали радісні сталінські слова: «З перемогою вас, мої дорогі співвітчизники!»

Перемога! За неї їшли на смерть мужні Гастело та безсмертний Зоя. Її бачив сталінградський воїн Яків Павлов, відбиваючи тридцять за добу атаку німців. В ім'я її по п'ять днів не виходили з заводських цехів робітники Уралу та шахтарі Донбасу.

І ось «настав великий день перемоги над Німеччиною» (Сталін).

Радянський воїн підняв над фашистським лігвом прapor Перемоги. Країна скинула припорошену пилом далеких воєнних доріг, продимлену пожарищами сіру шинелью і взялася за мирну працю. Новими дорогами—дорогами праці—їде вчораший солдат.

Ті, хто відстоював Сталінград і форсував Дніпро, хто штурмував Берлін і визволяв Прагу, ті, чиї груди увінчані золотими відзнаками слави—сьогодні на новому, трудовому фронти, все кипіння своєї енергії, все горіння своїх сердець відають найвищому в житті—боротьбі за комунізм.

Солдати найжорстокішої в історії людства війни стали солдатами великої армії творців, сталінської армії будівників комунізму. Як і в минулих боях, у мирній праці радянські люди здобувають перемогу за перемогою. Там, де ворог лишив «зону пустині», сьогодні височать нові заводи, фабрики, цвітуть сади і шумлять плодородні поля.

Нападаючи на нашу державу, гітлерівські розбійники розраховували,

що в ході війни розвалиться радянська багатонаціональна держава, що між народами Радянського Союзу почнеться ворожечча. Ворог жартою прорахувався. Народи нашої країни на чолі з великим російським народом—з народом, що має ясний розум, стійкий характер і терпність, ще тісніше згуртувались навколо більшовицької партії і радянського уряду і як один стали на захист своєї Батьківщини. Дружба народів нашої країни—непереборна сила, основа нашої могутності, одна з головних причин нашої великої Перемоги.

Кров'ю радянського солдата і генеральною працею радянського труда вративо світ від гітлерізму. Про це пам'ятую усі чесні люди на землі.

Як би не скажени і не лютували пали нової війни, радянський народ, під проводом великого Сталіна, під керівництвом більшовицької партії піднесе свою соціальну державу до нових висот могутності і слави, завершить велику історичну місію, яка випала на його долю—будівництво комунізму.

Багато демобілізованих воїнів є серед викладачів та студентів нашого університету. Це—доценти Мальований, Домбровський, студенти Поліщук, Данильчук, Сапун та ін.

Вони—вчораший люди в сірих шинелях—сьогодні наполегливо штурмують висоти науки.

В день великої Перемоги радянський народ славить свої доблесні збройні сили, мудру партію більшовиків, славить найгениальнішого з полководців усіх віків—творця Перемоги—великого Сталіна.

На фото: Студ. III курсу істор. факультету В. Клейміхін.

ДЕНЬ РАДІО

Наш великий співвітчизник, винахідник радіо, О. С. Попов був полу́м'яним патріотом своєї Батьківщини. В тітякі для винаходів дні, коли царські чиновники заважали йому розвивати засоби зв'язку, коли справа устаткування радіостановками армії і флоту була повністю віддана іноземним фірам, Олександр Степанович мужньо із гордістю відкинув пропозицію іноземних фірм про перехід до них на службу і переїзд до Америки.

Олександр Степанович розумів загально-народне значення свого винаходу і тому сам являвся пропагандистом цього нового засобу зв'язку. Він використовував аудіторії учбових закладів, трибуни для популяризації радіо. Читав він лекції і учителям народних шкіл, сподіваючись через учителя донести в народ звістку про свою велику відкриття.

Олександр Степанович читав лекції і демонстрував винаходінням приладів у нас в Одесі, на з'їзді заїзничних електротехніків.

Тоді, на цьому з'їзді, делегати вітали йому бурхливу овацию і відзначили в своїх резолюціях про-

ритет Попова і нашої Батьківщини у відкритті нового засобу зв'язку.

Характерною рисою геніального вченого являється те наукове передбачення, яким володів Олександр Степанович, приступаючи до праці над новим видом зв'язку. Він точно і послідовно розробляв теорію і практику бездротового телеграфу. Після відкриття електромагнітних хвиль, буквально, тисячі вчених у світі повторювали «досвіди Герца», уdosконалювали їх, але ніхто з них, в тім числі і Герц, не могли побачити нового засобу зв'язку.

І тільки геніальному О. С. Попову відразу стало ясно, що електромагнітні хвилі криють в собі щось нове, те, що можна використати для зв'язку на віддалі. Ось ця проникливість, уміння по точній накресленому плану розробити новий засіб зв'язку і відрізняє великого О. С. Попова від пігмеї іноземної науки, які безуспішно намагалися привласнити собі винахід радіо.

Наша країна гордиться своїм сином-патріотом, великим Поповим, винахідником радіо.

Доц. В. ФЕДОСЕЄВ.

ПЕРШИЙ ІСПИТ

Дмитро Біденко уважно прочитав узагідкову книжку першу п'ятірку. Успішно пройшов іспит з основ марксизму-ленінізму на II курсі економічного факультету. 12 студентів одержали відмінні оцінки, 12 чоловік—добре. Глибокі знання показали студенти Д. Драгомарецький, Л. Кушнір, Н. Ковальова, Г. Скубіцька та ін.

В. МЕЛЬНИКОВ.

у залікову книжку першу п'ятірку. Успішно пройшов іспит з основ марксизму-ленінізму на II курсі економічного факультету. 12 студентів одержали відмінні оцінки, 12 чоловік—добре. Глибокі знання показали студенти Д. Драгомарецький, Л. Кушнір, Н. Ковальова, Г. Скубіцька та ін.

В. МЕЛЬНИКОВ.

Систематична, повсякденна робота вирішує успіх на екзаменах
Як ти сьогодні готовувався до іспитів, товариш?

«Таємниця» успіхів Льови Рожецькіна

Вміло планує свій робочий день студент II курсу філологічного факультету Л. Рожецькін. Студентам II курсу в цю літню екзаменаційну сесію доведеться складати 7 екзаменів. Роботи надзвичайно багато. Дорога кожна година. Л. Рожецькін ще з самого початку цього семестру розпочав підготовку до екзаменів. Він щоденно готовувався і готувався до них, і це, звичайно, дає відмінні наслідки. «Таємниця» відмінного складання екзаменів дуже проста і доступна кожному студентові. Ми юмо розповісти про метод роботи студента Л. Рожецькіна.

Після сніданку і прогулянки на свіжому повітрі, Л. Рожецькін йде на лекції. На лекціях уважно слухає і конспектує матеріал, який читається викладачем. Прийшовши під

ля обіду відпочиває одну годину. Потім розпочинається напруженна праця, яка проходить протягом 6-ти годин з короткими перервами на свіжому повітрі. Тов. Рожецькін чітко дотримується складеного ним графіка.

Кімната, в якій працює він, завжди провітрана. На письмовому столі—все необхідне: книжки, конспекти, словники.

В першу чергу він приступає до вивчення складних предметів: основ марксизму-ленінізму, латинської, старослов'янської, польської мов.

Слід відмітити, що тов. Рожецькін склав вже екзамени з старослов'янської та латинської мов на «відмінно».

Заняття над підручником—це для тов. Рожецькіна натхненна твор-

чість, яка народжується в наполегливій праці. З юнацьким запалом вивчає він і літературу Київської Русі, яка була колискою культури 3-х братніх народів, і поезії польського поста Адама Міцкевича.

«Таємниця» успіхів Рожецькіна—у вміому плануванні робочого часу. Він ніколи не відкладає роботи на останню хвилину. Вже за декілька днів до екзаменів тов. Рожецькін відвідує впевненість в своїх знаннях і сміло, без вагань, йде складати екзамен.

Відмінне навчання Л. Рожецькін післяднє з громадською роботою, систематично працює над підвищенням цієї ідеально-політичного рівня.

Так працює комсомолець Л. Рожецькін.

П. ТИХОНОВ.

На що надіються студенти Большан та Ольшевський?

З початку навчального року студенти III курсу історичного факультету Большан та Ольшевський не посерйозніше стались до вивчення іспитів. В повному розпалі екзаменаційної сесії у біологів. Більшість студентів, готуючись до екзаменів, проводять в читальному залі майже цілий день. Серед них студентки біологічного факультету Л. Дудникова (II курс) і Мамаєва (V курс). У багатьох студентів щоденна праця в читальному залі ввійшла в розпорядок дня. За столами в читальному залі завжди можна побачити студента Крилову (IV курс істфак), Коновалову (III курс філфак), В. Литвин (III курс геофак), Бросток (III курс філфак).

Багато часу проводять в читальному залі студенти-випускники, готуючись до державних екзаменів.

По-серйозному працюють першокурсники Амежнова (економфак), Палин (біофак).

Біля 400 студентів щоденно відвідують читальній зал. І, не дивлячись на велику кількість студентів, бібліотека повністю задовільняє потреби відвідувачів.

В цьому семестрі колектив працівників студентської бібліотеки, обговоривши передову статтю газети «За більшовицькі кадри» від 23 квітня 1949 р., вирішив працювати без вихідних днів.

Людно, але тихо в читальному залі. І тільки шелест сторінок, скріпнія пері схилені над книжками голови студентів свідчать про велику, напружену працю в ці дні—дні підготовки до екзаменів.

В читальному залі

В ці дні в читальному залі студентської бібліотеки кипить напруженна праця. На багатьох факультетах уже розпочалось складання іспитів. В повному розпалі екзаменаційної сесії у біологів. Більшість студентів, готуючись до екзаменів, проводять в читальному залі майже цілий день. Серед них студентки біологічного факультету Л. Дудникова (II курс) і Мамаєва (V курс). У багатьох студентів щоденна праця в читальному залі ввійшла в розпорядок дня. За столами в читальному залі завжди можна побачити студента Крилову (IV курс істфак), Коновалову (III курс філфак), В. Литвин (III курс геофак), Бросток (III курс філфак).

Багато часу проводять в читальному залі студенти-випускники, готуючись до державних екзаменів.

По-серйозному працюють першокурсники Амежнова (економфак), Палин (біофак).

Біля 400 студентів щоденно відвідують читальній зал. І, не дивлячись на велику кількість студентів, бібліотека повністю задовільняє потреби відвідувачів.

В цьому семестрі колектив працівників студентської бібліотеки, обговоривши передову статтю газети «За більшовицькі кадри» від 23 квітня 1949 р., вирішив працювати без вихідних днів.

Людно, але тихо в читальному залі. І тільки шелест сторінок, скріпнія пері схилені над книжками голови студентів свідчать про велику, напружену працю в ці дні—дні підготовки до екзаменів.

П. ДАВИДОВ.

Залік з методики

Днями студенти IV-го курсу історичного факультету складали залік з методики викладання історії. Особливо глибокі знання показали студенти Л. Борщевський, Е. Патріжан, В. Кисіль, А. Рижова, А. Фурремс та інші.

Всі студенти курсу успішно склали залік. Під час підготовки до заліку велику допомогу студентам принесли групові товарицькі співбесіди.

А. ДАНИЛОВ.

Рішення XI з'їзду ВЛКСМ—В основу роботи комсомольської організації (НА КОМСОМОЛЬСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ)

СПОРТ—В ШИРОКІ МАСИ СТУДЕНТІВ

ВИКОНАТИ ПОСТАНОВУ ПАРТІЇ

Приділяючи велику увагу розвитку фізичної культури в нашій країні, ЦК ВКП(б) в постанові від 27 грудня 1948 р. вказує, що головним завданням в галузі спортивної роботи являється розгортання масового фізкультурного руху в нашій країні і підвищення рівня спортивної майстерності.

В рішенні цього завдання вирішальну роль відіграє ініціатива з боку студентів, які люблять спорт і бажають зробити його надбанням всіх, а не групи «штатних» спортсменів, а також допомога з боку партійної, комсомольської та профспілкової організацій.

Насіння важливу роль відіграють ці фактори, показуючи приклад історичного факультету. Він на протязі 3-х років являється одним з кращих факультетів по стану фізкультурної роботи. В цьому навчальному році команда факультету зайняла перше місце по плаванню, друге — по стрільбі, легкій атлетиці, шахам. Непогано налагоджена справа з волейбольною командою.

Всі ці показники разом дають можливість історичному факультету і

в цьому році вийти на перше місце. Успіхи ці пояснюються ініціативним керівництвом з боку студентів та Газун і Спектор, а також повсякденно підтримкою з боку секретаря партбюро тов. Чухрія і секретаря комсомольського бюро тов. Патлахана в усіх міроприємствах в галузі спортивної роботи. Зовсім іншу картину ми спостерігаємо на геологогрунтознавчому факультеті. Не дивлячись на наявність ряду здібних спортсменів, наприклад, т. Некрасова, Буряка, Рачковської та інших, факультет відстає в області фізичного виховання. Спортивна робота на факультеті поставлена дуже погано. Красномовніше всього про це говорять результати змагань: в минулому році факультет зайняв останнє місце в спартакіаді, а в цьому році також, зберігаючи «традицію», факультет плеється в хвості.

Для того, щоб розгорнути фізкультурну роботу серед студентів, необхідно притягнути до цієї важливої справи увагу громадськості.

А. ЛУПОЛОВЕР.

ЯК Я СТАВ ЧЕМПІОНОМ В ЦРПС

Спортом я почав займатися в армії в 1946 році. Уже після перших тренувальних випробувань з бігу, я зрозумів, що мені необхідно спеціалізуватися на дистанції в 3 і 5 км. На цих дистанціях я став чемпіоном та рекордсменом військ Одеського воєнного округу. Ці перші успіхи були не випадковими. Вони базувалися на наполегливому і повсякденному тренуванні. З перших днів моєго спортивного життя і по сьогоднішній день я твердо дотримувався правил — тренуватися регулярно, повсякденно, без ривків і пе ребів. Це дозволяє мені на протязі всього спортивного сезону зберігати хорошу спортивну форму. Тільки таким методом можна прийти до високих спортивних успіхів.

З 1947 р. я в ряді змагань відстоював спортивну честь нашого університету і ДСТ «Наука». На перші всесоюзний студентський спартакіаді в 1947 році мені вдалось

заповісти звання чемпіона і рекордсмена ДСТ «Наука» на дистанції в 3 і 5 км.

Особливо пам'ятна для мене спартакіада ВЦРПС, яка відбулася в 1948 році в Москві. На біговій діржці поруч себе я побачив заслужених майстрів спорту Ермолаєва, Гордієнка, Пожидаєва та інших відомих, досвідчених спортсменів. На дистанції в 3 кілометри я став чемпіоном, на дистанції в 5 км. я зайняв 2-ге місце після Пожидаєва.

В змаганнях на першість по Союзу, які відбулися в 1948 р. я, виконавши норму майстра, вийшов на VI-те місце після таких відомих стайерів як Ванін, Пугачевський, Преживальський, Тюленін, Казанцев. На дистанції в 3 кілометри я став чемпіоном, на дистанції в 5 км. я зайняв 2-ге місце після Пожидаєва.

На факультеті я відповідальний за легкоатлетичну секцію. На жаль, я

повинен відзначити, що багато студентів, які беруть участь в секції нерегулярно відвідують заняття. Можна наперед сказати, що вони ніколи не матимуть успіхів в спортивній майстерності і будуть тупічоватись на одному місці до того часу, поки не почнуть тренуватися посправжньому. Таке відношення до заняття приводить до сумнівів думки про відсутність у цих товаришів любові до спорту. Негативний також і той факт, що в створенні команд та підготовці до спортивних зустрічей існує метод штурмування в останні дні. Звичайно, такі «спортсмени» дають низькі показники.

Я закликаю всіх студентів взяти активну участь в спортивній роботі, найти своє місце в спорті, регулярно і наполегливо тренуватися, добиваючись спортивної майстерності.

Леонід БАЛАБАНОВ,
студ. II курсу істфаку.

25 років тому, в квітні-травні місяці 1924 року, на сторінках «Праздні» було опубліковано класичну працю І. В. Сталіна «Про основи ленінізму». Цей геніальний твір, в якому так майстерно викладено і розвинуто далі все нове і особливе, що він в марксизм геній революційної думки і революційної дії В. І. Леніна, осяюло яскравим світлом програму дій пролетаріату на цілу історичну епоху.

Великий продовжує справу Леніна, товариш Сталін вперше в праці «Про основи ленінізму» дав глибоке теоретичне узагальнення ідейної ленінської спадщини, основних питань ленінізму, які являються новим кроком вперед в розвитку науки про закони суспільного життя.

Праця товариша Сталіна «Про основи ленінізму» озбріяла комуністичні партії всіх країн могутнію ідею зброєю. Розвиваючи великі ленінські ідеї, зображені і конкретизовані їх на основі досвіду міжнародного революційного руху і досвіду перших кроків соціалістичного будівництва в СРСР, товариш Сталін збройними військами марксистської кадри розумінням конкретних засобів і методів боротьби за здійснення на ділі історичної місії пролетаріату, як могильника буржуазії і основоположника нового соціалістичного суспільства.

Величезною заслугою товариша Сталіна являється те, що він в своєму творі наніс нищівний удар контреволюційному троцькізму і відстоював ленінізм, як єдину правильну вчення пролетаріату в його боротьбі за побудову нового соціалістичного суспільства.

Закляти вороги партії і ленінізму, троцькісти та іх однодумці, користуючись смертю великого Леніна, а також труднощами, які були на шляху соціалістичного будівництва, посилили свої нападки на ленінізм, на партію більшовиків. Під керівництвом товариша Сталіна партія ще більше змінила едність в своїх рядах.

Праця товариша Сталіна «Про основи ленінізму» відіграла виняткову роль в ідейному розгромі троцькізму, що мало величезне значення не тільки для ВКП(б), але й для комуністичних партій за рубежом.

Розкриваючи суть ленінізму, товариш Сталін показав те нове і особливе в працях Леніна, що він в скарбницю марксизму, що не розривно зв'язано з його іменем.

Особливий теоретичний інтерес становить сталінське визначення ленінізму:

«Ленінізм є марксизм епохи імперіалізму і пролетарської революції. Точніше: ленінізм є теорія і тактика пролетарської революції взагалі, теорія і тактика диктатури пролетаріату особливо».

Відкинувши намір протиставити марксизм ленінізму і розглядати ленінізм як тільки національне, тільки російське явище, в противагу марксизму, як явище інтернаціональне, товариш Сталін з усією силою підкреслив всесвітньо-історичне інтернаціональне значення ленінізму.

Товариш Сталін говорить, що «ленінізм є явище інтернаціональне, яке має корені в усному міжнародному розвитку, а не тільки російському».

В той час повністю підтвердилися передбачення Леніна і Сталіна про авангардну роль російського пролетаріату. Росія з'явилася, як відмічав товариш Сталін, батьківщиною теорії і тактики пролетарської революції, а вождем російського пролетаріату Ленін став творцем цієї теорії і тактики, вождем міжнародного пролетаріату. Вказівка товариша Сталіна про інтернаціональний характер ленінізму завжди мала і має особливо важливе теоретичне і практичне значення.

Насіння, чи є потреба доводити в нашій актуальній зміні, що вчення пролетаріату в його боротьбі за побудову нового соціалістичного суспільства.

ЗАВЗЯТА ФІЗКУЛЬТУРНИЦЯ

Вона почала займатися спортом в 1947 році, вибравши собі улюблений вид спорту — гімнастику. Уже в 1948 році Ліда Охроменко брала участь в міських змаганнях, а також змаганнях на першість ДСТ «Наука», які відбувалися в Ленінграді.

Можна сміливо твердити, що ці перші вдалі кроки являються початком майбутніх успіхів. Ліда Охроменко прагне вдосконалувати і відшліфувати свою майстерність, твердо знаючи, що в спорті кожин крок вперед — це результат наполегливої праці.

Спортивну роботу вона поєднує з відмінним навчанням і громадською роботою, явлюючись членом факультетського комсомольського бюро. На філологічному факультеті останнім часом спортивна робота робиться під керівництвом т. Некрасової, Буряка, Рачковської та інших, факультет відстає в області фізичного виховання. Спортивна робота на факультеті поставлена дуже погано. Красномовніше всього про це говорять результати змагань: в минулому році факультет зайняв останнє місце в спартакіаді, а в цьому році також, зберігаючи «традицію», факультет плеється в хвості.

Для того, щоб розгорнути фізкультурну роботу серед студентів, необхідно притягнути до цієї важливої справи увагу громадськості.

А. ЛУПОЛОВЕР.

Сила й краса української літератури

Серед видатних майстрів українського художнього слова, що виступили в літературі у II-й половині XIX ст., поєднані місце належить письменникові-демократу П. Мирному (псевдонім Панас Яковича Рудченка).

Панас Мирний виступив в літературі в період реакції. Царський уряд, що перед тим розгромив польське повстання, вислав до Сибіру Чернішевського, закрив орган революційної демократії «Современник», розпочав жорстоку боротьбу проти найменших проявів вільноподібної думки, запровадив тяжкий цензурний режим, заборонив друкування книг українською мовою.

Все це примушувало письменника-демократа зберігати сувору конспірацію. І навіть тоді, коли ім'я Панаса Мирного було вже широко відоме читачеві, мало хто зізнав, що під цим ім'ям ховався відомий полтавський чиновник Панас Рудченко.

Дуже знаменно, що в 1915 році поліція розшукувала на Полтавщині невідомого і письменника.

Задушлива чиновницька обстановка, в якій йому доводилось працювати, нестерпно тяжкий стан трудового народу в дореформний період примусили чиновника Рудченка взятись за перо письменника.

Після перших семи років служби, П. Мирний записав у своєму щоденнику: «Серце мое наливалось огнем, у грудях ходили прибої гніву... О, чим я відомшу, кияте життя, невільне підданське!...» Ще через два роки письменник з болем виглякав: «Як мені душно і гідко тут!»

Віддавши належну кількість годин служби, щоб забезпечити себе шматком хліба, П. Мирний вечорами віддавався улюблені письменницькі справі, яку справедливо розглядав як свою покликання.

Величезну роль у формуванні творчого методу письменника відіграває також передова російська література, зокрема Чернішевський, Некрасов, Салтиков-Шедрин, Г. Успенський, Острівський.

Саме російську реалістичну літературу П. Мирний вважав за відрець для власної художньої творчості. Визначний твір П. Мирного — в окремих місцях відсутній у романі «Повія» — виявляє подібність до роману «Что делать?» Чернішевського.

Американський імперіалізм зараз всіма силами намагається добитися світового підданства, подавити, захопити народи всіх країн, відібрати в них національну незалежність і суверенітет. Ленінсько-Сталінські вказівки з національного питання викривають великородержавний шовінізм, расові «теорії» імперіалістів, які зараз виступають з пропозицією: «Як вони душно і гідко тут!»

Дальшим творчим розвитком розглянуті ленінські ідеї про стратегію і тактику, як вчення про керівництво пролетаріату, відомою була високопатріотична справа. Письменник відзначав великою скромністю і не відділяв своєї слави від слави рідного краю й рідної літератури.

«Вся моя слава — Україна», — писав він, — якби я їй добра усі на мачину зробив, то б мені й була слава, я більшої не хочу».

Твори П. Мирного кориснуються великим успіхом у радянського читача, який глибоко любить і шанує видатного майстра українського художнього слова.

В. НЕСТОРЕНКО,

кандидат філологічних наук.

Пуш